वं यद्विवक्षितमिति । स्वगा दैव्या होतृभ्य इति शम्युवाकप्रैषः हे होतः शम्योर्ब्रूहि अस्य ऋषेरार्षं ब्रूहि स्वंगा स्वस्थानगामिभ्यो (°मिर्वा AC.) दैव्या देवेभ्यो होतृभ्यः परिधिशरीरिभ्यो ह्वयताम् मानुषेभ्यस्तु होतृभ्यः स्वस्तिरविनाशोऽस्त्वित्येवंरूपं वा ब्रूहीति ॥ श्रुतिस्तु सांकेतिकं दृढतरमर्थं व्याचष्टे तत्र च यथैव प्रहरणसंबन्धसूक्तवाकप्रैषसंबन्धमाश्रावणमनुषङ्गतः परिधीनामुपकारकमित्युक्तम् तथेहापि परिधिप्रहरणसंबन्धशम्युवाकप्रैषसंबद्धा व्याहृतयोऽनुषङ्गात्प्रस्तरवृत्तान्तं प्रकाशयन्तीति (°यतीति AC.) दर्शयति संवादयैनं देवैरिति प्रियमिवातिथिमागतैर्देवैः संभाषय ॥२०॥ बह्वनां मानुषाणां होतॄणामभावादेकवचनस्थानऽएवैतद्बहुवचनम् ॥२१॥ संप्रगृह्णाति संगते उद्गृह्णाति संस्रवहोमाय आज्यशेषस्य स्वगाकाराय च ॥२३॥ अपिवित्र्यो भागिन्योऽत्र वयमपीत्येवं मन्यन्ते ॥२४॥ स यन्निधायावद्येदिति प्रसङ्गेनार्थप्राप्तं चरकश्रुतिप्राप्तं च निधायावदानं प्रतिषेधति वाहनमश्वादि यथा तदवार्हेत् अधः पतेत् एवं निधानं स्रुचोः प्राग्विमोकात् अधश्चलनं तद्यज्ञस्य स्यात् । विमुच्यतेऽस्मिन्निति विमोचनं स्थानम् ते तत्र सादयत्यध्वर्युः विश्रमार्थं विमुञ्चति । गतिमध्वानम् ॥२७॥ ३ ॥८॥

आध्वर्यवः सूक्तवाकप्रैषः शम्युवाकप्रैषश्चाधस्ताडुक्तस्तत्प्रसङ्गात्सूक्तवाकशम्युवाकयोरेतद्ब्राह्मणम् तत्रापि सूक्तवाकस्य प्रयोजनं विवक्षुः कालसंबन्धगतमुपादाय (!) प्रयोजनमाह । यस्मिन्काले अध्वर्युराहेषिता इत्यादि (see ८. ३. १०.) अतस्तत इति सर्वनामव्यत्ययो द्रष्टव्यः तत ऊर्ध्वं होता यदाह इदं द्यावापृथिवी इत्यादि (k. ४.) तत्सूक्तान्याहेति सूक्तवाकशब्दनिर्वचनम् ॥१॥ बह्वब्दः समुच्चये । देवान्प्रीत्वा तर्पयित्वा शास्त्रपरिषदीव संतप्रश्ने (!) संदत्वा (!) तेषु देवेषु तेषां मध्ये अपित्वो भागो भवति । अप्रैषीत्तर्पितवान् ॥३॥ प्रतिपद्यते होता वक्तुमारभते । आर्ध्म ऋद्धवन्तः । नमोवाकमन्त्रदानवचनम् । वं सूक्तानां वक्तासि नाहं मानुष इति वेदित्वा मामधिष्ठातुमर्हसि । उपशृणोतीत्युपश्रुतिः ततः सप्तमी द्विवचनमुपश्रुत्योरिति प्राप्तं ततश्छान्दसः पूर्वसवर्णः । अवति तर्पयति इत्योमा ॥४॥ शंगवी शं च ते गावौ च शंगव्याविति प्राप्ते पूर्वसवर्णः । जीवनस्य दात्र्यौ । अत्रसनशीले ते देवते उपासीनो न त्रस्यतीति देवधर्मं यजमाने दर्शयति नाहेति । नास्ति प्रवेदनं प्रलाभः एतयोः दुर्लभे ॥५॥ गावः अवन्ति तृप्यन्त्यस्यामिति गव्यूतिः गोप्रचारः सा च क्षेमऽउर्वी भवति । व्याघ्रादिभये त्रसन्ति न दूरं ग्रामाद्गावो गच्छन्तीत्यनुर्वी गव्यूतिर्भवति तेन गवां क्षेमहेतू स्तामित्यर्थः । वृष्टेर्दात्र्यौ ददातेर्वनिप् यकारश्चागमः वृष्टिदातारौ । रीतिस्तृप्तिस्तामापतऽइति रीत्यापा सुवृष्टवर्षवत्यौ ॥६॥ ऊर्जः मतुपि असुगागमः वकारस्य च भवम् ॥७॥ आवेदनमावित् ॥८॥ महो मंहनं पूजा विभूतिः ॥११॥ see ८. १. २१. ॥१२॥ अमुत्र see ८. १. ३० ॥१३॥ अमुत्र see ८. १. ३३. ॥१४॥ सजाता भ्रातरः आत्मिकास्तु प्राणाः तेषां च तस्य संभक्तिस्तैर्वियोगः सजातवनस्या वन[स्]शब्दः कण्ड्वादिषु द्रष्टव्यः कण्ड्वादिभ्यो यक् [पा° ३. १. २७.] वननं वनस्या ॥१५॥ अश्यात् अशू व्याप्तौ प्राप्नोतु ॥१६॥ तिस्र इडायाम् see ८. १. ३०. ३३. ३७. ॥१७॥ शाखान्तराधीतानां प्रतिषेधः ॥१८॥ रासन्ताम् रासु (!) दाने । वनु याचने याचताम् वयं च मानुषा होतारः आत्मनि बहुवचनम् अधिशब्दोऽग्नेरित्यस्य पञ्चम्यन्तवद्योतनार्थ अनेकपञ्चम्यर्थसंभावेऽपादानार्थवद्योतकः [पा° २. ३. २८.] ॥२२॥ अञ्जसा ऋजु सम्यक् । तत्तदा तद्विज्ञानं भवितव्यतावशादेव अन्तर्हितं विच्छिन्नं मनुष्येभ्यो बभूव ॥२४॥ संस्थानं श-